

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Մտեղծագործական համայնքներ
նչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

Հ. Խ. Ս. Հ.

ՌՊԵՐԱՅԻ ՅԵՎ ԲԱԼԵՏԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ԹԱՏՐՈՆ

ԲՈՂԵՄԱ

ՌՊԵՐԱ, ԶՈՐԵ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅԱՄԲ

ՅԵՐԱԺՇՏՈՒԹՅՈՒՆ ՊՈՒԶԶԻՆԻԻ

ՅԵՐԵՎԱՆ

1936

122.1

13 DEC 2017

Հ. Խ. Ս. Լ.

ՈՂԵՐԱՅԻ ՅԵՂ ԲԱՆԵՏԻ ԳԵՏԱԿԱՆ ԹԱՏԻՈՆ

ԲՈՂԵՄԱ

ՈՂԵՐԱ ԶՈՐԱ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅԱՄԻ

ՅԵՐԱՅԻՄԱՆ ԵՐԱՆ ԳՈՐԾՈՂՈՒ

ՅԵՐԱՅԻՄԱՆ

1936

1-324

Պ Ո Ւ Չ Չ Ի Ն Ի
(1858—1924)

Պ Ո Ւ Չ Չ Ի Ն Ի

(1858—1924)

Իտալացի ականավոր կոմպոզիտոր Ճիա-
կոմո Պուչչինին ծնվել է 1858 թվի հու-
նիսի 22-ին, Լուկկայում (Իտալիա):

Պուչչինին յերաժշտական կրթությունն
ստացավ Միլանի կոնսերվատորիայում: Նրա
առաջին ոպերան (Le villi) գրված է 1884 թ.
այսինքն այն ժամանակ, յերբ նա ընդա-
մենը 26 տարեկան էր: Կոմպոզիտորի հան-
րածանոթ ոպերաները համարվում են «Բո-
հեմ», «Տոսկա» և «Չիո-Չիո-Սան»-ը:

Պուչչինին համարվում է իտալական դը-
րամատիկ յերաժշտության ականավոր ներ-
կայացուցիչներից մեկը:

Յեթե մի ժամանակ, Ռոսսինիի, Բիլլինիի,
Դոնիցետիի և Վերդիի անունները վողջ
Յեվրոպայում սկսեցին աղմուկ հանել, ա-

պա 19-րդ դարի վերջում և 20-րդ դարի ար-
շալույսին՝ վոչավելի պակասագումուկ հանեց
Պուլչինին, Խտալիայի այդ ականավոր կոմ-
պոզիտոր «Տոսկա», «Բոհեմ», «Մատամ Բը-
թլըրֆլայ» ոպերաներով:

Ինչ վերաբերում և Պուլչինինի ոպերա-
ների գեղարվեստական արժանիքներին, ա-
պա այդ տեսակետից ամենից առաջ պիտի
նշել նրա յերաժշտության գրավչությունը,
մեղդիաների չափազանց հարստությունը,
յերաժշտական լարված և հետզհետե աճող
նախադասությունների գեղեցկությունը, յե-
րաժշտական գրամատիկ լեզվի ճկունու-
թյունը և դուներկ գործիքավորումը:

ԳՈՐԾՈՂ ԱՆՁԵՐ

ՌՈՒԴՈԼՖ — բանաստեղծ — տե՛նոր

ՇՈՒԱՐ, յերաժիշտ — բարիտոն

ԲԵՆՈՒԱ, տնայտեր — բաս

ՄԻՄԻ — սոպրանո

ՊԱՐՊԵՆՈՒ, խաղալիքներ վաճառող — տե՛նոր

ՄԱՐՍԵՆ, նկարիչ — բարիտոն

ԿՈՒՆԵ, փիլիսոփա — լրատ.

ԱԼՅԻՆԴՈՐ, խորհրդական — բաս

ՄՅՈՒՋԵՏԱ — սոպրանո

Մաքսատան պառակալմարի սերժանտ — բաս

Գործողության վայրը՝ Փարիզ:

Ժամանակը՝ 1830 թ.

Առաջին բեմադրութ ունը 1896 թվին:

ԱՌԱՅԻՆ ՎՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆ

Մանաբղ* նկարիչ Մարսելի արհեստա-
նոցը: Բանաստեղծ Ռուզովիքը յերազկոտ
նայում է լուսամուտից դուրս, իսկ նկարիչ
Մարսելը նկարում է: Սենյակում ցուրտ է,
նկարչի ձեռները սառչում են: Նա թողնում
է աշխատանքը: Ռուզովիքը վառարան է նս-
տում իր դրամայի առաջին գործողությունը:
Բոլորած բոցի շուրջը, նրանք հրճվանքով
տաքանում են: Ներս է գալիս փելիսոփա
Կոլենը: Գալիս է յերաժիշտ Շոնարը՝ ուտե-
լիքով, գինով և մի կապ վառելափայտով:
Շոնարն առաջարկում է միասին գնալ Լա-
տինական թաղի**): ճաշարաններից մեկը:

* Մանաբղ տան տանիքի առի յեղած սենյակա-
նրման կիսահարկը, ուր՝ սովորության պատճառով՝
ապրում էյին՝ բանաստեղծները, նկարիչն՝ ըր, յերա-
ժիշտները և այլն:

** Լատինական թաղը Փարիզի աղքատ թաղերից
մեկն է:

Հանկարծ դուռը ձեծում են — դա տնատեր
Բենուան է, վոր յեկել է սենյակի վարձը
պահանջելու: Սպա Էրոլորը, բացի Ռուզով-
ից, գնում են Մոմուս կոչված կաֆե-ռես-
տորանը: Ռուզովիքը մնում է վերջացնելու
լրացրական հոգվածը և խոստանում է աշ-
խատանքը վերջանալուն պես գալ: Սենյակ
է մտնում ծաղկանկարներ ասեղնագործող
Միմին, վորն ապրում է Ռուզովիքի ապրած
տան վերին հարկում: Միմին ձեռքին բռ-
նել է հանգած մոմը: Նա բացատրում է,
վոր յեկել է մոմը վառելու, վորովհետեւ աս-
տիճանների վրա մութ է: Բարձր աստիճան-
ներով բարձրանալիս նա շնչառապա է չե-
ղել և հաղում է: Ռուզովիքը սքանչելով նը-
բանով, խնամոտ հոգում է նրան: Նա հոգ-
նած — ձեռքից վայր է գցում մոմը և բա-
նալին: Կաղդուրվելով, Միմին պատրաստ-
վում է գնալու: Միմին բաց է անում դու-
ռը, բայց անմիջապես վերադառնում է, հի-
շելով, վոր բանալին վայր է գցել: Նա բա-
ցատրում է զեպի նա ունեցած իր քնքույշ

զգացմունքները: Լուսամուտի տակ խմբված
ընկերները ձայն են տալիս Ռուզովին:
Ռուզովինը պատասխանում է, վոր իսկույն
գալիս ե, սակայն նա շարունակում է խո-
սել սիրո մասին և յերկուսը սիրային դուետ
են յերգում:

ՅԵՐԵՐՈՐԷ ԴՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆ

Հրապարակ լատինական թաղում: Կաֆե
Մոմուս, Ռուզովինը Միմի հետ մոտնում են
Կաֆե Մոմուս, ուր գտնվում են արդեն կո-
լենը, Շոնարը և Մարսելը: Ռուզովին իր
ընկերներին ծանոթացնում է Միմի հետ:
Բոլորն ընթրիք են պատվիրում: Յերևում է
շքեղ հաղնված Մյուզիկան, հարուստ, տա-
րիքն ատած Ալյեյնդորի հետ թեանցուկ:
Մյուզիկան յերգում է մի վալս, վորի բա-
ռերը բացատրում են Մարսելին, վոր ինքն
առաջին պես սիրում է նրան և ցանկա-
նում է, վորպեսզի նա կրկին իր մոտ վե-
րադառնա: Մյուզիկան նետվում է Մարսե-
լի գիրկը: Այդ բոլորին հետևից զինվորա-

կան յերաժշտություն և հնչում: Ճաշարա-
նում յեղածներն շտապում են յերաժշտու-
թյանն ընդառաջ: Սեդանի մոտից վեր են
կենում նաև «Բոհեմայի» մանուկները և
ուղում են միանալ ընդհանուր հոսանքին:
Բայց մատուցողը հաշիվ է ներկայացնում
չորս ընկերներին: Նրանք բոլոր միասին
միայն մեկ և կես ֆրանկ փող ունեն: Մյու-
զիկան հրամայում է իր և այդ յերիտա-
սարդներին հաշիվը մատուցել իր հետ յե-
ղած պարոնին, վորը կվճարի բոլորը:

ՅԵՐԵՐՈՐԷ ԴՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆ

Գրինհաունը աղմուկ և ծիծաղ. հնչում է
Մյուզիկայի յերգը: Գալիս է Միմին և պա-
հակախմբի սերժանտից հարցնում, այդ
կողմերում յեղած վոր գինետանն է աշխա-
տում նկարիչ Մարսելը: Մարսելը դուրս է
գալիս և բացատրում է Միմիին, վոր ար-
դեն յերեք շաբաթ և Մյուզիկայի հետ
ապրում է գինետանը, պատերն և նկարում,
իսկ Մյուզիկան յերգի դասեր և տալիս:

Միմին արտասուենքն աչքերին խնդրում ե
Մարտելին ողնել պարզելու իր և Ռուզովֆի հա-
րաբերությունները: Միմին Մարտելից իմա-
նում ե, վոր Ռուզովֆն աշխատում ե գինե-
տանը: Մարտելն ուզում կանչել նրան,
բայց այդ բոպեյին ինքը Ռուզովֆն և զուր
գալիս գինեանից, և Միմին, Մարտելի խոր-
հրդով թաղնվում ե ծառի յետե: Ռուզովֆն
հայտնում ե Մարտելին, վոր վորոշել և վեր-
ջանականապես բաժանվել Միմիից: Միմին
վոր լում ե այդ խոսակցությունը, մոտե-
տենում ե բարեկամներին, հոսահատ բացա-
կանչելով, վոր աշխատում ե իրեն միայն
մեկնել: Ռուզովֆն աշխատում ե նրան մխի-
թարել, համոզում ե նշանակութուն չաալ
իր ասածներին: Միմիի և Ռուզովֆի մեջ
տեղի չե ունենում հրաժեշտի քնքույշ տե-
սարան: Նրանք բաժանվում են, վստահաց-
նելով միմիանց կրկին հանդիպել, յերբ
գարունը բացվի:

Մանասրդ: Մարտելն աշխատում ե նկարի
վրա: Ռուզովֆը գրում ե: Յերկուսով ել աշ-
խատում են անձնատուր լինել աշխատան-
քին, սակայն աշխատանքն առաջ չի գնում:
Ռուզովֆը պատմում ե իր բարեկամին,
վոր վերջերս տեսել ե Մյուզեկտային փար-
թամ կառքով անցնելիս: Մարտելն իր հեր-
թին պատմում ե Ռուզովֆին, վոր ինքն ել
տեսել և Միմիին, ինչպես նա սլանում
էր հարուստ կառքով: Այդ բոպեյին
հուզված ներս և վաղում Մյուզեկտան և
հայտնում, վոր Միմին իր հետ ե, նա բա-
ժանվել և իր կոմսից և ուզում ե վերադառ-
նալ Ռուզովֆի մոտ, բայց ծանր հիվանդ ե,
ճանապարհին իրեն վատ զգաց և նստած և
աստիճանների վրա: Ռուզովֆը հուսահատ
ճիշով նետվում ե զուրս, նրա յետևից՝
Մարտելը: Նրանք ոգնում են Միմիին ներս
գալու: Միմին գրկում ե Ռուզովֆին, ասե-

լով «Ռուզովի, սիրելիս, կարող եմ յետ
 մնալ քեզ մոտ»: Ռուզովիը պատասխանում
 է՝ «Ո, ալո, Միմի, հավիտյան, հավիտյան»:
 Միմին և Ռուզովիը անձնատուր են լինում
 իրենց սիրո առաջին օրերի քաղցր հիշողու-
 թյանը: Բայց հանկարծ Միմին նվազում է
 Ռուզովիը սարսափահար կանչում է՝ Նրա
 ձայնի վրա ներս է վազում Շոնարը և ըշ-
 տաղում է Միմիի մոտ: Վերադառնում են
 Մյուզիտան և Մարսելը: Մարսելը հայտնում
 է, վոր շուտով կ'են իր հրավիրած բժիշկը:
 Շոնարը մոտենում է մահճակալին և նկա-
 տելով Միմիի անկենդան դիմագծերը, հու-
 սահատ ձայնով հայտնում է Մարսելին՝ վոր
 նա մեռել է: Ռուզովիը բմբռնելով սոսկալի
 վախճանը, հեկեկանքով ընկնում է Միմիի
 անկենդան դիակի վրա:

Ծ Ր Ա Ն Ի Ր

ՅԵՐԱԺԵՏ. ՊՈԽԶԳԻՆԻԻ

Բ Ո Ղ Ե Մ Ա

ԳՐԹՈՂ ԱՆՁԵՐ

Ռուզովի	Սոկրատյան Ն,
Մարսել	ՇԱՐԱՆ ՏԱԼՅԱՆ վ. արտ.) Սերգորով Ն.
Շոնար	Գրիգորյեվ Ի. Մարգարին Մ.
Լույիկ	Գաբաշվիկ Մ.
Միմի	Բեջանյան Թ. ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ Հ. (վ. արտ.) Փանաբջյան Յե.
Մյուզիտան	Գառապրեկ Ս. Խաչատրյան Թ, Մելույան Գոհարինե ԱՅԺԱԶՅԱՆ Տ. (վ. արտ.) Գրիգորյեվ Ի.

Ալցիգոր	Անդրեյեկ Ի.
Պարպինիոլ	Գասպարյան Մ.
Սեբեմե	Ամիրբեկյան Ա.

Բեմադրութիւնն վաստ. արտ Ա. Կարատովի

Դիրիժոր Մ. Թավրիգյան

Նկարիչ Ալեք Գանդարյան

Պարհր Վ. Պրիսնյակովի

Խորմեյստեր Վ. Նիկոսի

Ներկ. վարում է Գ. Վոսկանյանը

Քյուլհերատի տպարան, Յերևան

Քաղլտ № 485, պատվեր 864, տիբաժ 2000

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0957397

78
ԴԻՆԸ 50 կոպ.

20 ДЕК 1930

$$\frac{1}{32}$$